

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO.

Z WARSZAWY DNIA 17. CZERWCA ROKU 1800. we WTOREK.

z Berlina dnia 10. Czerwca.

Nayiaśniejszy Pan wraz z Xiążęciem Henrykiem Bratem swoim, przybył na dniu wczorajszym z odbytey pod Poznaniem rewij do Charlottenburga.

z Wiednia dnia 7. Czerwca.

Dzisiejsza Gazeta Dworika ogłasza co następuje:

„Generał Kray w dalszych rapportch pod dniem 1. wyraża, iż G. M Hr: *Merveldt* na dniu 29. Maja przeszedł rzekę *Lech* pod *Rain*, forpocztę swoje na prawym brzegu tej rzeki posunął aż do *Aicha*, a dnia następującego rozłożył się w *Mühlhausen* o godzinę drogi do *Augsburga* i na około *Friedberg*, przez co postawił się w sposobności uważania dokładnie nieprzyjaciela, równie iak zostawiania przez patrole swoje w połączeniu z huzarami nadgranicznymi za *Landesbergiem* stołami, którzy mają komunikacyą z F. M. L. Xiążęciem *Reuss*, a od wojsk *Bawarskich* wyruszył także z *Monachium* jeden oddział piechoty i jeden regiment kawalerji ku *Schwabhausen*.

Nieprzyjaciel w czasie odejścia ostatniego od Generała *Kray* raportu, w bardzo mocnych oddziałach stał rozłożony począwszy od *Biberach* aż do lewego brzegu *Iller*, tudzież pomiędzy tą rzeką *Iller* aż pod *Memmingen*. Codziennie jeńców nieprzyjacielskich przyprowadzają, a rotmistrz Hrabia *Mier* od 2go regimentu *Ułanów* przysłał na dniu 1. do kwatery głównej 106 ludzi i 20 koni.

Podług raportow z *Turyngu* od Generała *Melas* pod dniem 26 i 27 Maja przysłanych, nieprzyjaciel z doliny *Susa* wkroczywszy na

lewy brzeg rzeki *Dora* aż do *Villa Almese*, a na drugim brzegu posunawszy forpocztę swoje na dniu 25. Maja, aż do *St. Antonino*, zachował się w tejże pozycji spokojnie, a F. M. L. *Kaim*, który od *Avigliano* był posłanym, stał w związku z forpocztami w *St. Michel la Morleti*, w *Lenzo*, i w lewey stronie ku *Pignerol* postawionemi.

Na dniu 26 nieprzyjaciel z 10 do 12 tysięcy ludźmi uderzył na odpartego od przemagającej siły ku *Romano* F. M. L. *Hadick* w stanowisku pod *Chiusella*. Atak ten przemienił się w gwałtowną potyczkę, w której kawalerja nasza cztery razy przedzierała się w szeregi nieprzyjacielskie, lecz za odebrany zleceniem, aby się w żadne stanowienie wdawała walki, F. M. L. *Hadick* cofnął się do stanowiska *Orca*, a nieprzyjaciel pozostął na wzgórkach *Casalmonte*.

F. M. L. *Hadick* wychwala nadzwyczajną waleczność wojsk w tej mierze okazaną. Przy odejściu raportu od F. M. L. *Hadick* nie można było jeszcze dostatecznie oznaczyć straty obu stron. Nieprzyjaciel musiał jednak znaczną liczbę ludzi utracić, ponieważ wojsk naszych w marszu dalszym do *Orca* nie ścigał. 360 jeńców nieprzyjacielskich po większej części od naszej kawalerji rannych, przyprowadzono do kwatery głównej, i jeszcze coraz więcej przysyła ich F. M. L. *Hadick*.

Strata wojsk Cesarzkich tymczasowo podana, wynosi do 400 ludzi, lecz nayboleśniejszą dla nas rzeczą jest, iż G. M. Hrabia *Palffy* poległ na placu. Na dniu 27 Maja pochowany był ze wszystkimi honorami wojskowemi;

żałowany dla zasług swoich w wieku tak młodym równie od Generała *Melas* iak od całej armij.

Forpoczty F. M. L. *Kaim* postawione pod *Avigliano* były na dniu 26 Maja kilkakrotnie od nieprzyjaciela atakowanemi i aż do *St. Ambrosio* odpartemi. Lecz jedna dywizya od 7go regimentu huzarów pod majorem *Mesko*, tudzież jeden szwadron dragonij *Karaczaja* uderzywszy na nieprzyjaciela wstrzymały dalsze jego postępowanie. Dwoch nieprzyjacielskich kapitanów, 3 oficerów, i 120 ludzi zostało w niewolę zaiętych.

Na dniu 27. F. M. L. *Kaim* doniósł, iż nieprzyjaciel cofnął się ku *Susa*, a on forpoczty swoje za nim pomykał.

W korpucie blokującym *Genue* nic ważnego nie zaszło.

Przy mocnym zamku w *Mont-Albano* niedaleko *Nicei* przedsięwzięte są mocne przygotowania do szturmowania onego, równie iak do zburzenia mostu na rzece *Var* za pomocą bateriy i ciężkiej artylleryi.

Od Xiążęcia *de Reufs* z *Reuti* pod dniem 2 Czerwca przyszły rapporta, w których donosi, iż w *Tyrolu*, *Voralbergu* i *Gryzonach* nic ważnego nie zaszło.

z Londynu dnia 27 Maja.

Pierwszy sąd hrabstwa *Middlese*, który poprzedniczo sprawy kryminalne roztrząsa, nim te do wyższej indagacyi w *Oldbailey* przychodzą, gdzie sąd najwyższy wyrok swoy wydaie, wprowadził już u siebie uroczyste oskarżenie o zbrodnię stanu *Hadefielda*. Podług prawa, należy teraz aby temu winowacy podana była lista sędziów przysięgłych ktorzy wyrok swoy na niego wydać mają, i lista osób które przeciw niemu świadczyć będą, a to na 10 dni przed jego kryminalną indagacyą. Ta indagacya zacznie się teraz za dni 14.—Doktorowie *Willis*, *Munro* i *Simcoe* udali się wczoray do *Newgate*, dla wydania zdania względem stanu zdrowia jego. Nie wiadomy jest ich wyrok; to tylko pewna, iż wdziano na niego suknią szalonych z dłu-

giemi rękawami, które się wiążą. Wszakże różne szczeguły okazują, iż ón w czasie popełnionej zbrodni był przy zdrowym rozumie. Czekał bowiem godziną wprzód przed teatrem nim został otworzonym, dla obrania sobie naywygodniejszego miejsca z którego by do Króla mógł strzelić.

Tym czasem niektórzy utrzymują, iż wiele osob o tym wiedziało i że spisek w tey mierze przed kilku dniami wprzód ieszcze był uknowanym.

Napper Tandy zatrzymany jest w areszcie dla odbycia dalszej indagacyi w *Donnegall*, gdzie ma złożyć usprawiedliwienie, dla czego przyjął rangę Generała brygady w służbie *Francuzkiey*, i należał do nayscia *Irlandyi* wraz z woyskiem *Francuzkim*.

Izba niższa Parlamentu *Irlandzkiego* po przyjęciu ostatecznym Unij *Irlandyi* z *W. Brytannią* większością 160 kresiek przeciw 100, równie iak Izba większa przyślały także Królowi naszemu adreśsa winszujące uratowania od niebezpieczeństwa.

Lord *St Vincent* z 26 okrętami liniowemi, znayduie się ieszcze w *Torbay*.

Generał *Abercrombie* nie tak prędko ieszcze do *Minorki* przybędzie iak z początku rozumiano. Dla wiatrów przeciwnych dopiero mógł w przeszłym tygodniu do *Lizbony* popłynąć. Na morze śródziemne dosyć artylleryi posłano.

Gazeta Dworska oznaymuie nominacyą hrabiego *de Carysfort* na posła naszego nadzwyczajnego do *Berlina*.

Popłynąć ma ieszcze więcey regimentow z zapieczetowanemi rozkazami.

Moskale na wyspach *Jersey* i *Guernsey* w nowe mundury przybrani, mają wkrótce naziad do kraiu swego popłynąć.

Xiążę *Jork* rozkazał aby wszystkie ładunki ostre z błękitnym papierem do składu artylleryi odesłane zostały, a na przyszłość same tylko ślepe ładunki w papierze błękitnym zawierane będą.

Sekretarz legacyi naszej w *Konstantynopolu*

tu P. Mourier wysłany został do *Sidneja Smith* z oznajmieniem, iż Rząd *Angielski* uznął za rzecz przyzwoitą nie przyjąć konwencji zawartej między *Francuzami* i W. Węzirem w *Egipcie*.

Przed kilku dniami przybył tu kurier od *Portugalskiego* z *Peterzburga*. Nieprzyniósł jednak żadnych z sobą depesz.

Jeden *Amerikanin* z *Francyi* przybyły opowiada, iż tamtejsi mieszkańcy najbardziej przeciw nam są rozjątrzeni, gdyż utrzymują, iż my jedynie jesteśmy przyczyną przewłoki do pokoju.

Dnia wczorayszego Rząd odebrał depesze od P. *Wickham* datowane z *Donauvert* pod dniem 14. t. m., i donoszące, iż Generał *Kray* będąc już aż do *Ulm* zapędzonym, wstępnym boiem wyparł *Francuzów* z *Memingen*.

W całości *Dalmacyi* rozpoczęto znaczny ciąg maytków przeznaczonych na flotę która się w tym momencie ekwipuje w *Wenecyi*.

Żołnierz stojący na straży w okręcie *Samson* służącym za więzienie w *Plymouth*, siłą wiatru został w wodę zepchnięty. Będący w niewoli *Officer Francuzki* nazwany *Lefevre* postrzegłszy to, rzucił się w morze i uratował żołnierza. Rząd o tym wspaniałym postępkowi uwiadomiony, posłał natychmiast *Lefevrowi* paszport powrocia do *Francyi*, a w paszporcie wyrażone było świadectwo tego pięknego czynu.

Ostatniej Szrady J. K. Mość przed daniem audyencyi w *St James* przyjmował w *Buckingham* - Honuse starszego brata Króla *Francuzkiego* i Xcia *de Bourbon*, którym towarzyszyli Xze *d'Harcourt*, Margrabia *de Vibraye*, i Kawaler *de Puysegur*, wprowadzeni przez Lorda *Grenville*.

Pomiędzy 200. Adresami podanemi Królowi w ostatnią Szradę, znaleziono także Adres Akademii *Oxfordzkiej*. Król przyjmował go w sali wielkiej Rady siedząc na Tronie. Po-

dany mu był w puszcze złotej przez Xcia *Portland* Kanclerza teyże Akademii przybyłego w towarzystwie wyższych Urzędników i Professorów rozmaitych kolegiów Akademii *Oxfordzkiej*.

Król zalecił Pułkownikowi *Wyniar*, ażeby oświadczył batalionowi grenadyerów Gwardyi, iż z ostatnich ćwiczeń był nader ukontentowany, i zostaje w przekonaniu, iż zdarzenie Czwartkowe jedynie poszło z przypadku.

Ostatniej Soboty wszyscy świadkowie zawołani dla zeznania względem zamachu na życie J. K. Mci, byli ostatecznie examinowanemi, a dnia onegdajszego doniesiono *Hadesfeldowi*, iż ma być sądzonym za występki stanu, i że mu dana jest wolność przygotowania swojej obrony.

Dnia jutrzejszego dany będzie na operze koncert grany przez 200. nappierwszych Artystów *Londyńskich*. Zysk z tego koncertu ma być obrocony na wystawienie monumentu poświęconego pamięci walecznych marynarzów *Angielskich*. Wszystkie osoby które w tym dniu miały dawać uczty, odłożyły je na czas inny, między innemi Lady *Dudley and Ward*, która odprosiła przeszło 400. osób. Xiążę *de Clarence* dał wielki obiad dla Xiążąt swoich braci i dla sześciu członków wydziału zatrućdniającego się wystawieniem monumentu dla marynarzów *Angielskich*. Wszyscy po obiedzie udadzą się na koncert, gdzie także mają ceremonialnie asystować wszystkie osoby należące do Administracyi marynarki i Admiralicji.

Parlament.

P. Pitt złożył w Izbie niższej obrachunek stosowny do traktatu subsydyalnego zawartego na dniu 16 Marca z Elektorem *Bawarskim*, podług którego nie dawno Parlament przyznał sumę 500000 funtów, a jeszcze ma do przyznania 566,688 funtów, a to na opłacenie żołdu dla 12 tysięcy ludzi których Elektor

przystawić przyrzekł aż do dnia 1 Kwietnia 1801 roku.

P. Tierney rzekł: Widziemy teraz, iż ministrowie prowadzą wojnę bez pewnego celu, gdyż wiemy dostatecznie, iż Cesarz ma odmienne w wojnie zamiary od Króla W. Brytanij, Cesarz odbiera od Anglij summy, chociaż w tej mierze nie ma zawartego traktatu, a jednakże lud Angielski musi takowe summy opłacać. Nie wiadomo czyli część nowo żądanych summ na zapłacenie Imperatora Rosyjskiego który znaczne jeszcze ma mieć pretensye, jest przeznaczoną. Ani słowa niepowiedziano na co poprzednicze puł milliona obroczone zostało.

P. Pitt odpowiedział, iż wkrótce złoży Parlamentowi rapport w tej mierze, tudzież jeżeli nie sam traktat z Cesarzem, to przynajmniej zasady jego. Co się tyczy zamiarow Cesarza Rzymskiego, wyraził, iż ogólny cel wszystkich połączonych przeciw Francji mocarstw jest, opierać się zamiarom pełnym ambicyi Rządu Francuzkiego, i że cel ten już jest dosyć posuniętym, chociaż jedno lub drugie mocarstwo, oddzielne dla siebie ma widoki. Co się tyczy Moskwy, tej pozostałiśmy winni jeszcze niektóre summy, aż do całkowitego jej od nas odłączenia.

P. Tierney: Coż się stało z sumą 1,600,000 funtów, która w roku zeszłym przez wzgląd na traktaty z Austryą przyznana była, a która jeszcze ratyfikowaną nie została.

P. Pitt: Dwór Wiedeński dopiero przed kilku miesiącami ratyfikował konwencją, na której się pożyczka ta wspierała.

Warunki poprawione w taxie na dochody ściągają się do tego mianowicie, aby podatki na dochody kupców lepiej urządzone zostały, gdyż w całej Anglij powszechne było zdanie, iż kupiec nadto mało, a rolnik nadto wiele opłaca. Kupiec Smith utrzymywał, iż w roku zeszłym więcej zapłacił podatku niż na niego przypadło, i chce więcej jeszcze na przyszłość płacić, byleby tylko nie wglądano nadto głęboko w jego interesy. Naganiał

mianowicie warunek, aby kupiec dał objaśnienie względem stanu majątku swego kompanisty. Co też odmieniono w ten sposób, iż każdy kupiec obowiązany jest tylko do podania nazwiska i mieszkania swojego kompanisty.

z Paryża dnia 30. Maja.

Monitor zawiera w sobie urzędowy Dziennik czynności armij naszej odwodowej datowany z Aosta pod dniem 24 Maja, w którym wspomniawszy o przeysciu przedniej straży pod Generałem Lannes na dniu 16 przez górę S. Bernarda, o wkroczeniu jej tego dnia do Aosta, a w dniu następującym do Chatillon, tak dalecy wyraża:

„Sama armia przechodziła przez górę Sgo Bernarda na dniu 17. 18. 19. i 20 Maja. Na dniu 16 dywizya Generała Chabran przeszła przez mały St. Bernard. Naywiększą trudnością był transport artylleryi, góra S. Bernarda była śniegiem okryta, a droga przez tego była bardzo skalista. Kommendant artylleryi Generał Marmont użył w tej mierze dwóch sposobow. Pierwszy zasadzał się na prostym drzewie, które w kształcie czolna wydrążono, i na które wkładano 8 funtowe armaty i aubice, sto ludzi zaprzężonych do liny przeciągnęło artylleryą przez tę górę. Drugi sposób zasadzał się na sankach z walcami, które szef brygady Gassendi w Auxonne porobić kazał. Ławety zdjęte zostały, i rozebrane niesione były, procz ławetow od 4 funtowych armat które dzieścicu ludzi na noszach dzwigało. Byliśmy przymuszeni wyładowywać wozy ammunicyjne, i wozy prożne posyłać, a ammunicyą pakować w skrzynie, które muły lub ludzie dzwigali.

Trzy pułbrygady przechodziły na na dniu 24 Maja przez górę S. Bernarda. Dwa dni były na ten przechod, gdyż niechciały artylleryi swojej zostawiać, i odprowiały nocleg w śniegu pod gołym niebem. Tam gdzie przeyscie naywięcej trudności czyniło, brygady do przełamania oney tym się zachęcały, iż kazały bić w bębny marsz do szturm. Rzadkie i nadzwyczajne widowisko.

Pierwszy Konsul *Bonaparte* kazał się stoczyć z wierzchołka góry na jednej bryle śniegu, przebiegając tym sposobem zmarzniete przepaści skał.

Na dniu 18 Maja Generał *Berthier* otoczył zamek *Barð*, opanował wzgorki *Albaredo*, nad tym zamkiem panujące, i wezwał komendanta do poddania, który się jednak od tego wzbraniał. Na dniu 22 Maja zajął całą niższą okolicę zamku. Cztery kompanie grenadyerów wkroczyły tamże w nocy, i spuściły mosty do wchodu. Nieprzyjaciel cofnął się do głównej wieży i innego zamkniętego stanowiska, który na skałe *Barð* założył.

Na dniu 22 przednia straż nasza napadła na nieprzyjaciela broniącego wniścia do wąwozu pod *St. Martin*, a odparłszy go zajął mu 50 jeńców.

Tegoż samego dnia Generał *en chef Berthier* rozkazał wyruszyć dywizji Generała *Bondet* dla wsparcia naszej przedniej straży, i zlecił jej zająć *Iureę*. Nieprzyjaciel zostawił w tej cytadeli załogę, i zdawał się mieć zamiśl bronięcia jej. Lecz nadto mało miał ludzi, aby opór jakikolwiek mógł czynić.

Dnia 23 Maja Generał *Lannes* udał się do *Iurei*, rozkazał żołnierzom wniść po drabinach na mury, i opanował tym sposobem równie miasto jak cytadellę, w której 10 armat znaleźliśmy. Scigał potem nieprzyjaciela, który się do *Turynu* cofnął. Zajął mu 400 jeńców. My w tych rozmaitych rozprawach nie mieliśmy tylko 7 ludzi zabitych i 25 rannych.

Dnia 24 Maja, w głównej kwaterze pierwszego Konsula w *Aosła* przyszła wiadomość, iż *Masena* zrobił niedawno wycieczkę, która się zupełnie powiodła.

List pierwszego Konsula z *Aosła* pod dniem 24 pisany donosi, iż obroty armij pomyślnie i podług planu przepisane są skuteczne.

Nim jeszcze *Nicea* przez *Austryaków* zajęta była, Generał *Oudinot* Szef sztabu głównego armij *Włoskiej* pod dniem 10. Maja pisał następujący List do Ministra wojennego:

Obywatelu Ministrze. „Mam honor prześłać ci przyjemną wiadomość, którą w tym momencie od Generała *Maseny* odbieram. W nocy z dnia 3. na 4. Maja Generał ten zrobił wycieczkę ku *Voltri*, pobił tam nieprzyjaciela, i zajął mu 1800. niewolników. W wycieczce z dnia 4. na 5. zajął znowu trzy tyfiące niewolników. Generał *Masena* dodaje jeszcze, iż ma zapewnione dla siebie żywności i że od mieszkańców *Genui* iak najlepiej myślących bardzo dobrze jest wspieranym.“

Minister wojenny inną drogą otrzymał wiadomość, iż miasto *Genua* na nowo na dni 30. w żywność opatrzoną została, i że ustawicznie przybywają tam rozmaite zapasy żywności.

(podpisano) *Carnot*.

Urzędowych raportów od armij *Reńskich* nie mamy. Listy jednak prywatne donoszą, iż Generał *Vandamme* pod *Kempton* 600. koni, tudzież 400. wozów z bagażami i magazynami zdobył.

Dziennik wczorayszy *Paryżki* wyraża. Odebraliśmy wiadomość od armij *Reńskich* pod dniem 24. iż *Moreau* maszeruje do *Augsburga*, a *Ulm* rozkazał blokować.

Generał *St. Sufanne* miał pobić Generała *Starray* na lewym brzegu *Dunaju* i przed sam *Ulm* wkroczyć.

Słychać, iż *Manheim* nie będzie osadzonym przez żadne woyska mocarstw wojnę prowadzących, ale służyć będzie za miejsce do zamiany jeńców.

Z *Grenoble* donoszą, iż to był Generał *Savournin*, który do *Suzy* wkroczył.

Przewodnicy tak konni iako też piesi Generała *Brune* przybyli do *Dijon* na dniu 21. a na dniu 22. Generał ten odprawiał nad niemi rewia.

Znajodleglejszych Departamentów przybywają znowu liczne oddziały konfrypcyjnych do nowej armij odwodowej.

Minister związków zewnętrznych żądał od Konsulów ażeby Dziennik *Przyjaciel Praw* został zakazany, za pozwoione sobie niektóre przeciwko Instytutowi Narodowemu zniewagi. Z tego powodu Konsulowie zakazali wydawania tego Dziennika.

Wszystkie osoby zostające pod administracją Departamentów zachodnich zostały ostrzeżone, ażeby się zapisywały w kancelaryi generalney Prefektury, końcem zapobieżenia ażeby agenci policyjni żadney względem nich niepopelnili omyłki.

Przedłużenie czasu pozwoione osobom poddanym pod dozór ażeby się zapisywały w Prefekturze policyi, oznaczone jest ostatecznie do 15. *Prairial* (4. Czerwca.)

Cztery nowe członki do ciała prawodawczego przez Senat konserwatorów wybrane są: Obywatele *Thiery, Bord, Grouvelle i Oberlin*.

Podług dokładnego obrachunku marynarki zjednoczonych stanów *Ameryki*, taż marynarka w miesiącu *Frimaire* (Listopadzie i Grudniu) składała się z 15. fregat, z tych 5. od 44. armat, 4. od 36. a 6. od 32. Innych statków do rozmaitego użytku 27., całkiem 42.

Bryg Angielski *la Peggy* płynący od *Saint Michel*, naładowany Pomarańczami do *Plymouth*, wszedł dobrowolnie do stanowiska *Breńskięgo*. Ludzie ekwipażowi oświadczyli, iż Kapitan kierując ku wysokości morskiej, utonął.

W ciągu ostatniego miesiąca dochód teatru Opery przyniósł 50,046. franków, nigdy w teatrze nie był tak znaczny.

Corka bywszego Deputowanego konwencyi Ob. *Pelletier St Fargeau* którą Rzeczpospolita za dziecie narodowe przyjęła, a której przed półtora roku rząd pozwolił pożyć za młodego *Hollenderczyka de Witt*, w tych dniach tu umarła. Zazębila się przez zbyt lekki swoy ubiór w czasie wieczornej przechadzki w ogrodzie *Frasvate*. Od 14 dni więcej jak 10 kobiet z teyże fimey przyczyny umarło.

Listy z *Kartageny* donoszą, iż Król *Hisz-*

pański kazał zdjąć ambargo na okręty *Portugalskie* włożone.

Umarł tu General Dywizyi od korpusu Inżynierów *Favart d'Herbigny*, na dniu 25. Komendant *Paryża* rozkazał go pochować z wszelkimi honorami wojskowemi.

Młody *Chinczyk* 24 lat mający, dobrze wychowany, przybył w tych dniach do *Paryża*. Ponieważ jest chorym, pr eto posłano go do szpitala *Val de Graces*. Jeden z kaprow naszych znalazł go na statku *Indyjskim* zdobytym przez siebie na *Anglikach*. Nie wiadomo jak się to stało, iż opuścił oycyznę swoją wbrew ustaw *Chińskich*.

z *Bruxelli* dnia 29. Maja.

Zapewniają iż korpus wojsk poniżej *Liege* przez Generala dywizyi *Carteaux* uformowane, ma się udać do armij *Reńskich*, gdzie połączone będzie z rozmaitemi innemi korpusami wojsk, które mają być przeznaczone na oblężenie fortecy *Filipsburga*.

Dnia 30. Maja.

Prefekt nasz odebrał powtórny rozkaz przynagrania przez wszystkie sposoby odiazdu konfrypcyinych. Ich preznaczenie zawsze jest do *Dijon*.

Rada naszego okręgu przez Prefekta zwołana, zgromadziła się dnia onegdayszego. Wybrawszy Obywatelow *Willems i Weleriola* na Prezydentów, a za Sekretarzów Obywatelow *Vauthier i Vander-Posse*, Rada zamieniła się potem na cztery wydziały, to jest: Szpitalow, Kanałow, Policyi i Wydatkow.

Taż sama Rada dostrzegła, iż masa długow miasta *Bruxelli* przez poprzedzające Administracye nadzwyczajnie została pomnożoną i że nie widać sposobow przez ktoreby też długie mogły być umorzonemi.

Donoszą z *Hagi*, iż ostatni kurjer przez pierwszego Konsula do Generala *Augereau* wysłany, oddał mu rozkaz ażeby się udał nad *Ren* z swemi wojskami. Nie widać lescze żadnego poruszenia ktorymby się ta wiadomość potwierdzić mogła.

Na doniesienie ktore Rząd *Batawski* od Rząd

du *Francuzkiego* odebrał, podwoiono tu baczność względem sposobow obrony przeciwko napaści *Anglikow*.

Prefekt naszego Departamentu doniósł vice-Prefektom o środkach jakie mu podał Minister Policyi w okoliczności przekonanych o emigracyą i deportowanych więźniów powracających do kraju Rzpłtey. Z tego powodu Prefekt oświadcza, iż potrzeba mieć za nieważny każdy paszport lub zaświadczenie dane przez Senat *Hamburski* wszelkim osobom przekonanym o emigracyą, a ostatecznie z listy niewymazanych, gdyby nawet ten paszport był legalizowanym przez Agenta *Francuzkiego* w *Altonie*. Vice-Prefektowie podobnie sobie postępować mają względem Duchownych którzy nie są urzędownie przywołanemi. Każdy *Francuz* z paszportem przez Dyplomatycznego Agenta lub Generała *Francuzkiego* podpisanym z zagranicy powracający, powinien złożyć ten paszport w ręce vice-prefektow, i zostawać pod strażą oczekując na decyzją Ministra Policyi. Należy się od niego domagać oświadczenia względem czasu jego wyścia z *Francyi*, względem pobudek które go do tego nakłoniły, i względem miejsc na których w zagranicznych krajach przemieszkował.

z *Hagi* dnia 3. Czerwca.

Trzey kandydaci podani przez pierwszą Izbę Drugię, do wybrania z pomiędzy nich nowego Dyrektora, są: Professor Matematyki w *Amsterdamie* *Schwindel*, minister morski *Spors* i Ob. *van Spaan* członek Departamentu *Delft*. Rozumiemy, iż pierwszy obranym zostanie.

Jeden officer *Francuzki* wysłany jest z tu-teyszej kwatery głównej z depeszami do pierwszego Konsula *Bonaparte* we *Włoszech*.

Rozmaite wojska *Francuzkie* otrzymały rozkaz wyruszenia do *Zelandyi*, gdzie się także ma udać Generał *Augereau*, z powodu, iż przy brzegach tamtejszych rozmaite okręty *Angielskie* widziano.

Dziś zapewniają, iż kwatera główna ztąd do *Herzogenbusch* przeniesioną zostanie.

Mówią tu teraz więcej iak kiedykolwiek o bliskim pokoju który na zasadach dawnego traktatu w *Campo Formio* zawartym być ma.
z *Lozanny* dnia 24. Maja.

Przez nasze miasto codziennie świeże wojska do armij odwodowej ciągną, 600 ludzi od wspólniey gwardyi Konsularney z liczną muzyką podobnie do *Wloch* ciągnęło.

Armia odwodowa *Francuzka*, gdy wszystkie wojska razem zebrane będą, wyniesie do 80, tysięcy ludzi. Sciągnięcie tych wojsk, które tak różnemi maszerują drogami, z wielu trudnościami jest powiązane. Zdać się jednak, iż *Bonaparte* nie przedsięwzięć bitwę, dopoki w *Piemencie* znaczney liczby wojsk nie zgromadzi. Król *Medyolański* od strony *Szwajcaryi* zład *Francuzi* wkraczą, i gdzie *Xia-że Rohan* w niewielkiej stoi sile, nie jest żadnem zastroniony fortemi.

Austryacy uderzyli na forpoczty *Francuzkie* w *Simplon*, dla uczynienia dywersyi i przywabienia do wyższej *Walezyi* części sił idących do *Wloch* przez górę *S. Bernarda*. Mówią, iż ten atak nie wziął pomyślnego skutku.

Przeszło 6 tysięcy wieśniaków z *Walezyi* użytymi są do naprawy gościńców, oraz do przeprowadzenia amunicyjow, bagażow i artylleryi.

Na dniu 23. przyprowadzono tu 227. jeńców *Austryackich* z *Piemontu*, pomiędzy którymi 4 officerow znajdowało się. Zdać się, iż *Bonaparte* zmierza w lewą stronę ku *Kercelli* dla połączenia się z kolumnami przez górę *Simplon* wkraczącymi.

z *Inspuka* dnia 25. Maja.

Słychać jakoby pod *Aosta* przyszło do bitwy między *Austryakami* i Generałem *Francuzem* *Lebrun*, której skutki nie są wiadome.

Wczoraj w wieczor Hrabia *Bissingen* kommissarz Cesarzski wydał proklamacyą do *Tyrolczykow*, w której między innemi wyraża. O wy przywiązani do religij, Monarchy, i Ojczyzny nienustraszeni i wierni *Tyrolczykowie*.

wzywam was, abyście też samą flawę, którąście w latach 1796. 97. i 99. w oczach *Euro-py* z ofiarą waszego życia z wiernym rozkazem pełnieniem zdobyli, teraz nowemi okryli laurami. Wypadki, które się mogą ścigać do obrony kraju naszego będą wam za każdym razem do wiadomości urzędownie podane, nie wzamiarze ożywienia męstwa waszego, lecz dla dania mu tej dyrekcyi iakiey okoliczności wymagać będą.

z *Zurich* d. 25. *Maja*.

W *Genewie* *Bonaparte* rozkazał wielką liczbę wydrukować proklamacyow, które za wkroczeniem do *Włoch* pomiędzy lud rozdane być mają. Zabespieszczenie dawnych rządów, bez wspomnienia jednak o Rzeczypospolitey *Cisalpnińskiej*, utrzymanie religii katolickiey, i własności prywatney jest zaręczone.

Od 7. dni przechodziło tedy znowu 15 tysięcy woyska spiesznym marszem do *St. Gotarda* dążącego, dla wzmocnienia tamże armij odwodowey, i dla wtargnienia przez *Lugano* w kraj *Medyolański*, gdy tym czasem szrodek wspomnioney armij ku *Po* wkraczać będzie.

z *Bazylei* d. 26. *Maja*.

Generał *Moreau* podług planu *Bonaparty* ma się w *Szwabii* trzymać tak długo, aż dopoki pierwsze działania wojenne we *Włoszech* nie wskażą nowych podług okoliczności widokow. *Moreau* cofnął się w *Szwabii* z lewego na prawy brzeg *Dunaju* po odebraniu przez Obywatela *Lacue* Generała *Adjutanta Bonaparty* nowych instrukcyow i planow.

Gdy Minister *Francuzki* Obywatel *Reinhard* powrócił z *Lozanny* gdzie się z *Bonapartem* widział, nazad do *Berny*, oświadczył na dniu 21. deputacyi od ciała prawodawczego *Helweckiego* imieniem *Bonaparty* życzenie, aby *Helwecya* w zupełney teraz zachowała się spokojności i wszelkiemi sposobami dopomagała do zdobycia pokoiu. Wszystkie przeto projekta do wprowadzenia nowey formy rządu w *Helwecyi* aż do końca wojny zawieszono zostaną.

Trzy bataliony *Szwajcarskie* wraz z innemi korpusami do konwoiowania transportow weyda znowu na żołd *francuzki*, i mają mieć stanowisko w *Pas de Vaud* w kraju *Walezyi* równie iak w *Genewie* dla utrzymania komunikacyi w tyle armij *Bonapartego*.

z *Szwabii* d. 2. *Czerwca*.

Odtąd iak *Moreau* woyska swoje z lewego na prawy brzeg *Dunaju* przeniósł, postawił więk-

szą część siły swojej pomiędzy *Jller* i *Wertach* i zbliżył się coraz bardziej do tey ostatniej rzeki, gdy tym czasem różne oddziały od środka starały się przedzierać pomiędzy *Gunz*, *Kamlach* i *Mindel* do *Dunaju* w tyle *Ulm*, w której to okolicy na dniu 26. 27. i 28. *Maja* przyszło do rozmaitych potyczek. Lewe skrzydło jego pod Generałem *St. Susanne* stało naprzeciw samego *Ulm*. Szrodek pod Generałem *St. Cyr* ku *Gunzburg* i *Leipheim*, a prawe skrzydło za rzeką *Wertach* ku *Lech*, gdzie główny zamiar *Francuzow* był wymierzony. Zamiar ten coraz bardziej się teraz wyjaśnia, chcą bowiem *Francuzi* główną armią *G. Kray* oderwać od tey części, która na północney granicy *Tyrołu* stoi. Rozkaz w tey mierze odebrał *Moreau* przez *Adjutanta Lacue* z dołożeniem, aby w żadne stanowiące niewdawał się bitwy, lecz *Austryjakow* przez ciągle manewry na wszystkich punktach w poruszeniu utrzymywał, i za każdą razą z pojedynczemi działami kolumnami, aby armia Generała *Kray* zawsze była zatrudnioną, a tym czasem armia odwodowa bez przeszkody czynić mogła. Lekamy się jednak aby procz tego, poruszenia jego przez dolinę *Inn* w *Bawaryi* ku *Tyrołowi* nie były wymierzone. Tym czasem w kraju tym wszystko stoi w gotowości do obrony. *Bregenz* i *Lindau* były w istocie od *Francuzow* bez wiadomości Generała *Lecourbe* opuszczone, i na dniu 20. przez *Austryjakow* osadzone, lecz iak tylko dowiedział się o tym Generał *Lecourbe*, tak zaraz Generał *Jardon* znowu tam wyruszył, i po żywey potyczce w której wiele jeńców zajął, znowu na dniu 24. obiał w posiadłość oba te miasta. Poczem Generał *Lecourbe* posunął się dalej i zagrażał głównemu stanowisku w *Reuti*. *Austryjacy* stają jeszcze w *Mayenfeld* i *Feldkirch*, a naprzeciw nim *Francuzi*.

Z *Ulm* wyrażają listy co następuje: „Kto własnymi oczyma nie widzi, ten zaledwie ma wyobrażenie nędzy iaka nas dotknęła od dnia 21. *Maja*. Nasze piękne ogrody, pola, łąki, i lasy są zniszczone. W wielu włościach pod *Ulmem* leżących, konie, bydło, żywności, furaze, wszystko na kupie leży. Wiele okolic zostało zrabowanych.

z *Grodna* dnia 31. *Maja*.

Podług przybyłych z *Peterzburga* listow, pogrzeb *Xiążenia Suwarow* Generalissimus *Rosyjskiego* odprawił się tam na dniu 21. z wielką okazałością. 15 tysięcy woyska stało w parady przy pogrzebie. Umarł on na wsi o kilka werst od *Peterzburga* leżący.

Z powodu blisko kończącego się kwartału prenumeraty, Redakcyja Gazety Korrespondenta uprasza *GPP*. Prenumeratorow, ażeby się wcześniej raczyli zgłosić, na *Prowincyach* do najbliższych *Pocztamtow*, a w *Warszawie* do *Kantoru* teyże *Gazety*. — Cena prenumeraty zwy-
czayną.

D O D A T E K

DO

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 17. CZERWCA ROKU 1800. we WTOREK.

z Paryża dnia 31. Maja.

Członki Senatu konserwatorów dnia onegdajszego wdziali na siebie pierwszy raz urzędowy ubior.

Wieść się rozchodzi, iż Pani Bonaparte ma wyjechać do męża swego do Włoch.

Generał Vandamme przybył do Paryża; ma on się udać na obięcie komendy w Departamentach bywszego Belgium, gdzie Anglicy zdają się zagrażać wylądowaniem.

Obywatele Fontanes, Pastoret, Barthelemy, i Sicard w dniu 18 fructidora pozbawieni byli mieysc swoich w Instytucie. Od kilku miesięcy dopominają się o nie. Porządek dzienny który tyle praw dobrych odrzucił, a tyle złych zachował, zostawił teraz pomienione cztery Osoby tak iak były wymazane w liście.

z Norkoping dnia 28. Maja.

Ważna praca, którą wydział tajny stanu i skarbu miał w ręku, została nakoniec Krolowi in pleno złożona. Projekt ten dąży do ustnowienia funduszu w celu umorzenia będących w cyrkulacyi papierow krajowych za 10 millionow talarow, a tozodtrąceniem 16 od sta. Ten fundusz pół pięta milliona talarow wynoszący, ma być zaspokoiony z podatku jednego procentu od wszelkich własności przez lat dwa. Pozostające jeszcze w cyrkulacyi papiery krajowe za 5 millionow talarow, mają być zamieniane za bankocetle, które kurs swoy jeszcze przez lat 15 mieć będą, i powoli przez umarzanie coroczne 300 tysięcy talarow z cyrkulacyi wyciągniętymi zostaną. Ten plan został od Krola przyjętym. Poczym Krol oświadczył, iż wszystkie zbyteczne srebro bankowi oddać postanowił, co się zaś tyczy srebra kościelnego, to pragnie, aby było nie naruszone, Krol nadto jest oświeconym, aby miał być skłonnym do dawnych zwyczajow, lecz uszanowanie ku temu wszystkiemu co się do służby bożej ściąga, nie powinno być osłabione. — Zawczoray cały

ten plan oddany był pod roztrząszenie wszystkich stanow. Od duchowieństwa, rolnikow, i mieszczan, jednomyślnie przyjętym został, lecz od szlachty długo był pod mocne poddany spory, aż nakoniec większością głosow przeszedł.

z Strazburga d. 29. Maja.

Wielu naszym żołnierzom, którzy się wstawili, G. Lecourbe rozdał broń honorową. Kilku także Generałow i Officerow wyższy otrzymało stopiech. Z Strazburga jeden regiment kawaleryi udał się znowu do armij odwodowych.

z Berny dnia 29. Maja.

Lifty z Lucerny pod dniem 27 wyrażają, iż korpus armij, które miało przeysć gorę S. Gotarda, już się po większej części naprzod pomknęło, i że już uderzyło na forpocztynieprziacielskie.

Dzis wniesiono do wielkiej Rady propozycyą postanowienia nowey kommissyi złożoney z członkow obydwow Rad Prawodawczych. Obowiązki iey będą zatrudniać się: 1) Projektem nowey konstytucyi; 2) Nowym planem skarbowym; 3) Nową ustawą cywilną. Uchwalono, iż ten wniosek, iako podług zdania niektórych, mogący wprowadzić pamiętną kwestyą zawieszenia obrad, złożony będzie w kancelaryi, i za kilka dni roztrząsany.

Dnia 30. Maja.

Donoszą z Chambery pod dniem 25. „Nie wiele mamy woyska; te składają się z dwuch przepysznych szwadronow artylleryi lekkiej; przez Tarentaise do małego St. Bernard przechodzą codziennie wszelkiego rodzaju żywności i ammunicye wojenne; cała artyllerya przeprawiła się przez Moustiers i gorę Vallaisan, i ma się już znaydować w dolinie Aosta.

Na dniu 25. przybyli GG. Chabert, Leclerc, Bonamy, Lapoype, i Lorge do Lucerny. Chabert i Lapoype, tegoż samego jeszcze dnia wyiechali do St. Gotard, przez którą to gorę na dniu 25. już 8. tysięcy woyska przeszło. Na dniu 28 cała kolumna woyska od armij Renskiej

do *Włoch* przeznaczona, wyruszyła z okolicy *Lucerny*, a przednia iey straż na dniu 27. już była w *Airolo*. Na gorze *S. Gotarda* stały dwie kompanie *Helweckie* pod kapitanem *Rutiman*. Dowóz żywności z *Szwabii* i *Zurich* do *Lucerny* trwa nieprzerwanie. — 30 wozów amunicyjnych z kompanią artyllerzystów przybyły z *Huningi* do *Lucerny* na dniu 29. — Wczoray przyjechał tu nowy poseł *Hiszpański* Hr. *Norunna* z swoją małą świtą.

z *Offenburga* dnia 30 Maja.

Na dniu 25 Maja przechodziło tedy 300 huzarów *Francuzkich*. Z wczoray w *Schramberg* napadli na patrol *Austryacki* mający z sobą uzbrojonych wieśniaków. Po małej potyczce huzary cofnęli się nazad ku *Lahr*, gdzie wczoray z rana o godzinie 4 przybyli: *Batallion* od *Legionu* *Cudzoziemskiego* który wczoray w południe tedy przechodził, stoczył walkę, powyżej *Gengenbach* z uzbrojonymi wieśniakami. Słyszano tu od południa ciągłe strzelanie. Dziś zrana *batallion* ten idąc nazad ku *Kehl*, spotkał na mocną *kommandę* huzarów *Szeklera*, który aż do *Sand* o dwie mile od *Kehl* wkroczył. Jeden oddział tych huzarów przybył tu dziś zrana, i zajął blisko od miasta jeden patrol kawaleryi od 10 ludzi z 1 oficerem. Wspomniony *batallion* *Cudzoziemski* udał się przez *Hofwejer* i *Schultern* ku *Brisach*.

z *Ulm* dnia 30 Maja.

Dnia wczorayszego wieczorem *Generał Meerfeldt* oddzielony został z jednym *Regimentem* ułanów i huzarów *Mezjars* dla udania się ku *Augsburgowi*. Xiążę *Karol Lotaryński* pomknął się także z dwoma *Regimentami* kawaleryi i jednym *batalionem* *infanteryi* ku *Donaueurth*.

Generał Moreau opuścił już dnia 28 okolice *Dunaju*; prawe jego skrzydło poszło ku *Landsberg*, a lewe przytyka do *Memmingen*. Do *Szwajcaryi* wysłał z swojej armii dwie dywizye dla odpierania z tamtąd wojsk *Austryackich*.

Większa część armii *Cesarzkiej* jest teraz w marszu ku *Gunz* i *Mindel*. Główna kwatera wkrótce ma także wyruszyć.

z *Hanau* dnia 31 Maja.

Garnizon Mogunccki ma mieć znowu zamiar wkroczenia w okolice *Frankfurtu*. Jeden oddział *Francuzki* wtargnął już do *Wikkert*. Dla wstrzymania tych wkręcań korpus *Mogunccki* wraz z wojskami *Cesarzkimi* postawiło się przed *Frankfurtem*.

W *Szwabii* zdaje się być planem *Francuzów* szrodek armii *Generała Kray* rozzerwać przez zbytne rozciągnięcie się, a potem z nagłą z siłą skoncentrowaną w miejscu słabo o-

sadzonym przedrzeć się, tym zaś sposobem armią *Austryacką* na dwie części rozdzielić, i dla tego to wkraczała *Francuzi* ku *Gunz*, *Kamlach* i *Mindel*.

Lewe skrzydło *Austryaków* czyli iego przednia straż stoi od *Tubingen* w prostej linii od zachodu na wschód przez *Ulm* do *Gunzburg*. Z tamtąd zaczyna się szrodek i rozciąga się ku stronie południowo-wschodniej aż do *Augsburga*. Tu idzie znowu linia ku południowi za *Schwabmunchen*, a dalej zaczyna się korpus *Xiężęcia de Reuss*.

z *Monachium* d. 1. Czerwca.

Xże *Jmć Elektor*, który wyjechał z tam dnia 29. p. m. dziś tu nazad w południe powrócił.

Korpus wojsk *Francuzkich*, które się pomknęło z *Mindelheim* ku rzece *Lech*, składa się z 15. do 16. tysięcy ludzi podzielonych na dwie kolumny; mocniejsza od 10 tysięcy ciągnie na *Augsburg* i *Friedberg*, druga na *Landsberg*. Dnia 28 wieczorem około 3. tyśiące ludzi z 10 armatami weszli do *Friedberg*, i zajęli znajdujące się tamże magazyny. Kolumna, która wkroczyła do *Landsberg* składa się z 4. tyśiący ludzi; a iey forpoczty dochodzą aż do *Almer* o milę po wyżey *Uningen*.

Dnia onegdajszego wyszło jeszcze ztąd 200 ludzi z *regimentu* gwardyi. Między *Munich* i *Landshut* znajduje się teraz 200 ludzi kawaleryi, a 400 *infanteryi* z 50. armatami; to wszystko przyłączyło się do wojsk *Austryackich*.

P. S. Dowiadujemy się, iż przybyły jeszcze świeże wojska *Francuzkie* na lewy brzeg rzeki *Lech* między *Augsburg* i *Landsberg*; tak dalece, iż siły nieprzyjacielskie z tej strony składają się teraz z 25 tysięcy ludzi. *Francuzi* mają mały oboz przed *Fribergiem*, inny założyli naprzeciw mostu rzeki *Lech* blisko *Augsburga*.

Do *Aicha* przybyło wiele kawaleryi *Austryackiej*.

z *Ratyzbony* dnia 2. Czerwca

Najświeższe wiadomości od armii są następujące:

Z *Ulm* dnia 30 Maja — Wszystkie doniesienia zgadzają się, iż głównejsze nieprzyjacielskie siły zmierzają do *Memmingen* i *Mindelheim*. Główna kwatera *Generała Moreau* miała się dziś przenieść do *Babenhausen*. Nie okazuje się ażeby nieprzyjaciel zamysłał atakować armię *Cesarzką* przy *Ulm*; Mówią, iż sobie inne stanowisko obierze. Dywizja *Generała Vandamme* znajduje się zawsze nad jeziorem *Konstanczeńskim*, i od kilku dni odebrała posiłki *Gościniec* z *Moeskirch* do *Ulm* idący wolny jest od nieprzyjaciela; transport

szpitalny *Austryacki* który w *Moeskirch* pozostał, przybył tu tą samą drogą bez żadnej przeszkody.

z Tubingen d. 5. Czerwca.

Naynowsze wypadki wojenne są tajemnicą pokryte, i nie możemy mieć jasnego wyobrażenia o tym, co od dnia 25. Maja na teatrze wojny zaszło. Korpus *G. Starray* na dniu 27. miał znaczną ponieść stratę. Gdzie się teraz *G. Kray* udał niewiadomo; gdyż komunikacya z wojskami zupełnie jest teraz zatrzymana, naypewniej jednak iż się coś ku krajom dziedzicznym. Główna siła *Francuzka* ma stać pod *Ulmem*, a korpusy które przez *Landsberg* ku *Monachium* i od *Augsburga* ku *Ratyzbonie* wkraczały, zdają się być korpusem, nie tak istotne wkraczanie, iak raczej demonstracyę w zamiarze mającemi. Przynajmniej *Francuzi* na dniu 30. Maja jeszcze nie wkroczyli do *Monachium*, ani na dniu 2. Czerwca do *Ratyzbony*. Korpus *G. Starray* cofnął się aż do *Neuburg* nad *Dunajem*.

Dnia 7. Czerwca. — *Augsburg* i cała okolica jest jeszcze zawsze od całej reszty *Niemiec* iak gdyby oderznięta, dla tego nie wiemy dotąd pewnego o wypadkach od dnia 25. Maja zaszłych. *Ulm* od *Stuttgartu* i *Norymbergi* nie jest właściwie ściśnionym, lecz generalna komenda *Austryacka* przyjęła za zasadę, aby doniesienia względem nayswieźszych zdarzeń wojennych nadto weześnie wiadomemi nie były. Armia Cesarzka ściga z lewego brzegu *Dunaju*, a główna armia *Francuzka* wkracza na prawy brzeg z bardzo wielką przezornością i uwagą. Cała okolica pomiędzy *Dunajem* i rzeką *Lech* jest w ręku *Francuzkich*. Według jednak wiadomości z *Gunzburga* pod dniem 30. Maja, Generał *Giulay* miał znowu posunąć się na prawy brzeg *Dunaju* wzdłuż rzeki *Iller* aż do *Illerreichheim*, i stanąć w *Weissenhorn*, chociaż się to niezgadza z inną wiadomością, iż *Francuzi* sąsiednią się pod *Wiblingen*. Główna kwatera *G. Moreau* na dniu 26. Maja była jeszcze w *Memmingen*. Z prawym skrzydłem swoim zagraża on *Tyrolowi*. Posunięte korpusy za *Landsberg* i od *Augsburga* do *Bawaryi*, nie miały innego zamiaru iak zajęcie magazynów w *Pfaffenhoffen* &c. co się też *Francuzom* udało.

W *Monachium* na dniu 29. była wielka trwoga za zbliżeniem się korpusu *Francuzkiego*. Lecz bojaźń ta wkrótce zniknęła, gdyż *Francuzi* aż do dnia 3. Czerwca jeszcze o kilka mil

od tego miasta znajdowali się. Tym czasem rozeszła się pogłoska o pokoju oddzielnym z Elektorem *Bawaryjskim*, ztąd mianowicie, iż Elektor powrócił nazad do *Monachium*, a za przywiezieniem depesz przez kurjera, Elektorowa została także do stolicy przywołaną.

Na dniu 2 Czerwca nad rzeką *Lech* miała zayść między przednią strażą Generała *Lecourbe* i korpusem Generała *Meerfeld* potyczka iak mówią z korzyścią dla *Austryaków*. Na *Augsburg* *Francuzi* nowe znowu mocniejsze jeszcze nałożyli kontrybucye, pomimo tego jednak *Lecourbe* i *Moreau* największą karność utrzymują. Szkody nieuchronnie wydane, natychmiast nadgradzaia.

Przykład surowey karności dał się widzieć na kommissarzu wojennym *Paulmier*, który rek wizycją chleba zamienił w kontrybucyą od 700,000 liwrow, za co na dniu 20 Maja w *Kempten* rozstrzelanym został. *GG. Vandamme* i *Tharreau* wmieszani wtę sprawę, są aresztowani i mają być wywiezieni przez *Razyleg* do kwatery głównej *Bonapartego*, gdzie sąd wojenny złożony na nich będzie.

Od granic Austryackich d. 5. Czerwca.

Król *Neapolitański* powraca tego lata z *Palermo* do *Neapolu*. Królowa zaś ma zamysł wraz z dziećmi swoimi, następcą tronu i żoną jego w ciąży zostaiącą, popłynąć do *Liworny*, a ztamtąd udać się do *Wiednia*, gdzie do iey przyjęcia poczynione są już przygotowania. Poset *Angielski* *Hamilton* wyjechał z *Palermo* do *Londynu*, miejsce iego zastępuje teraz *P. Arthur Panet*.

Stany *Czeskie* dopraszały się także Arcy-Xiążęcia *Karola*, aby przyjął komendę w *Rzeszy* ofiarując w tym przypadku wystawienie nadzwyczajnego korpusu politykowego od 40 do 60 tysięcy ludzi, a Xiąże *Czeszyńscy* ofiarował znaczną dać sumę na uzbrojenie korpusu tego, lecz zdrowie Arcy-Xiążęcia zawsze podlega słabościom nerwowym.

Z *Szwabii* do *Wiednia* wiele przyjechało Prałatów.

Generał *Bauer* wyjechał spiesźnie z *Wiednia* do *Ulm* dla obięcia w przypadku potrzeby komendy nad tą fortecą.

Nie dawno dwóch Deputowanych od miasta *Ulm* mieli audyencyą u Cesarza.

Transporta dla armij w *Szwabii* są teraz przytłuczone, gdyż woda na *Dunaju* bardzo opadła.

z Wenecyi dnia 14 Maja.

Xiąże Kondesusz przy którym zawsze kardynał Maury zoftaie, wyjechał dziś z Wenecyi, Kardynał Herzan mianowany jest przez Papieża Biskupem w Subauria.

PUBLICANDUM.

Zu Beforderung des Handels-Verkehrs mit der auf dem platen Lunde fabricirten Leinwand zwischen Ost-und West-und Süd-und Neu Ostpreußen ist die Einrichtung getroffen, das 1) die in Ost-und Westpreußen fabricirten und zum Zeichen der inländischen Fabrication gefiegelten oder gestempelten, gehörig veracciseten und mit diesfüllendem Passir-Zettel versehenen Leinwände, in Süd-und Neu-Ostpreußen ganz zollfrey eingehen verkauft werden können; 2) die aus Ost-und Westpreußen als untersteuert nach Süd-und Neuostpreußen eingehenden einländischen diversen Leinwands-Gattungen werden mit Aufhebung der bisherigen höhern Abgaben-Norm nach folgenden Sätzen bey den Südpceufs: Zoll-Aemtern versteuert; als: a) 1 Stück 6 1/2 und 5 1/2 breite emländische Leinwand à 40 Ell bezalt 10 den: Zoll 3 den: Tantienne Summa 1 ggr: 1 den: Brandenbur. b) 1 ditto Ellen breite ditto ditto 8 den: Zoll 2 2/5 Tantienne Sum: 10 2/5 c) ditto schmale ditto ditto 5 den: Zoll 1 1/2 den: Tant: Summa 6 1/2 d) 1 ditto breite heedene ditto ditto 3 1/2 den: Zoll 1 den: Tant: Sum: 4 1/2 e) ditto schmale ditto ditto 2 den: Zoll 2/5 den: Tant: Sum. 2 3/5 f) 1 ditto breite Sackleinwand ditto ditto 1 ggr: 3 den, Zoll 4 1/2 den: Tant: Sum: 1 ggr: 7 1/2 den: g) 1 ditto schmale ditto ditto 10 den: Tant: Sum: 1 ggr: 2 den. Zu Vermeidung der Brüche werden die Gefalle, da wo sie einen halben Pfennig und darüber betragen, mit einem ganzen Pfennig erhoben, kleinere Brüche aber, die nicht die Höhe eines halben Pfennigs erreichen, weglassen. Wenn das Stück Leinwand 60 Ellen enthält. So werden die Gefalle um die Hälfte höher erhoben. 3) Hiernach ist es also dem fabricirenden Publicum überlassen, diese Abgaben in Süd-und Neuostpreußen, oder die Accise in West-und Ostpreußen, die grade eben so viel beträgt, zu entrichten, die einmal versteuerte Leinwand aber ungehindert hin und herzu transportiren. Die Zoll-und Consumtions Steuer-Behörden sind hiernach instruiert, und wird dies also zur Wissenschaft des Publicums gebracht.— Den 28ten April 1800.

Koenigliche Südpceufschen Krieges und Domainen Cammer.

Celem nadania wzrostu handlowi płócien, które się na wawich wyrabiają, między Prussami Wschodnimi, Zachodnimi, Południowemi i Nowowschodniemi; wydane zostało następujące w tej mierze urządzenie.

Iż: 1.) Płotno w Prusiech Wschodnich i Zachodnich wyrabiające się, a na dowód, że jest fabryki krajowej, opieczętwane lub opatrzone iak należy ścieplem po opłaceniu akcyzy może być wprowadzane i przedawane w Prussach Południowych, tudzież Nowowschodnich bez wszelkiej opłaty cła za pasportami (Passierzettel) które w tej mierze wydawane będą. — 2.) Przy uchyleniu eksyściuącego dotąd znacznego podatku od rozmaitych gatunków Płócien krajowych, które się wprowadzają z Prus Wschodnich i Zachodnich do Południowych i Nowowschodnich, wybierana będzie opłata na komorach celnych w Prusiech Południowych podług następującej taryfey: a) Od 1 łutka płotna krajowego, mający w sobie łokci 40, a na szerokość 6 1/2 lub 5 1/2 płacić się będzie na cło 10 denarów, akcydens 3 denary, summa 1 gr: 1 den: na monete Brandeburską, b) 1 łokieć szerokości na cło 8 den: akcyd: 2 2/5 den: sum: 10 2/5 den: c) 1 ditto węższe na cło 5 den: akcyden: 1 1/2 den: sum: 6 1/2 den: d) 1 szerokie podleysze na cło 3 1/2 den: akcy: 1 den: sum: 4 1/2 den: e) ditto węższe na cło 2 den: akcy: 3/5 den: sum: 2 5/5 den: f) Płotno szerokie na wory, na cło 1 gr: 3 den: akcyd: 4 1/2, sum: 1 gr: 7 1/2 den: g) węższe ditto na cło 10

den: akcyd: 3 den: sum: 1 gr: 1 den. — Dla uniknięcia ułomkow czyli frakcyi w rachunkach, gdzie w opłacie takowej zuaydzie się pół fenika i wyżey, ma być wybierany cały fenik, zaś mniejsze ułomki nie dochodzące pół fenika, całe opuszczone będą. Gdy nadto łutka płotna zawiera w sobie łokci 60, opłata od niej będzie wyższą przez połowę. 3) Przeto w myśl tego przepisu zoftawia się do woli Publiczności fabrykacya płotna bawiące się, albo składac tę opłatę w Prusiech Południowych i Nowo-wschodnich, lub tyleż wynoszącą akcyzę w Zachodnich i Wschodnich, deklarując: że płotno raz tym sposobem opłacone, bez przeszkody po kraiu rozwożone być może. Urzędy podatkowe Cła i Kunsumpcyi odebrały już w tej mierze instrukcyę; Urządzenie zaś takowe Uniwersałem mniejszym podaić się do wiadomości publiczney. D. 28. Kwiet: 1800.

Kamera J. K. Mei Prus Południowych Woienno-Ekonomiczna.

DONIESIENIA.

Sądziemy być obowiązkiem w uwiadomieniu publiczności, że JP. Murray, zakłada pensyę dla młodych Panien, pod zarządzeniem siojcei Zony, i Corki, naukami zaś sam się chce zatrudniać. Te nauki nie będą zupełnie takie jak w innych pensyach, a oprócz tego w odmiennym sposobie dawane być mają. Można u niego czytać plan przyszłego tey pensyi ułożenia. — Wiadomo jest że był użyty przy Kommissii Edukacyney, więcej iak przez lat 20, a zawsze w obowiązkach stołowych do nauk i umiejętności, co go tym sposobnieyszym czyni do nowego stanu. Wreszcie zatrudnienia jego przy Kancellarii mniejszey Koronney, pisma w różnych okolicznościach wydawane, redakcyja gazety Francuzkiej, a szczerulniey ostatnie dzieło mające wcelu obronę Polaków, przeciw kłiączę jednego emigranta, czerniące cały naród; wszystko to dowodzi jego talenta i przywiązanie do kraiu. Miełka na Podwalsu w domu Koilarza naprzeciwko ulicy Kapitulney Nro 524 na drugim piętze.

Plac moy do złożenia drzewa bardzo wygodny i bezpieczny, nad Wistą pomiędzy granitami WW. PP. Wzytek i JP. Liszyckiego pod Nrem 2797. sytuowany, jest do sprzedania. O więcej informacyi do mnie udać się można. Mieszkam na ulicy Wierzbowlkiej Nro 614. Chaudoir.

Ich mache hiemit einen jeden bekannt, dass ich meinen an der Weichsel, Zwischen denen Gründen des hiesigen Klosters der Wifitation und des Herrn Liszycki, Sub Nro: 2797, belegenen, zur holzniederlage aufferst bequemen und sichern Platz verkaufen will.—Das nähere erfährt man bey mir Nro: 614. ulica Wierzbowska. Chaudoir.

Kosztem K. B. Pfaffa Bibl. Akad: w Lwowie, wyszło z Druku Dzieło nowe, pod Tytułem: Skorowidz, czyli zbiór alfabetyczny Ustaw cywilnych, w trzech częściach, dla Galicyi w roku 1797. nadanych ku wygodzie Publiczności, w rodowitym właściwie języku Ustaw tych, wiadomości potrzebującej, z naywiększą pilnością ułożony, przez Ludwika z Rogali Wędrchowskiego. Dobr. F. W. Kazim: Rzewuskiego. Państwa Rozdolu Justycyaryusza. — Dzieło to nie tylko dla osób w K. K. cywilnych i judycyalnych Urzędach zoftających, ale i dla JJ. PP. Adwokatów, bardzo jest potrzebne lecz także nadarżyteczne dla wszystkich tych, którzy w prowadzeniu swoich interesów częstó do K. K. Ustaw cywilnych dla Galicyi, zaglądac muszą: ponieważ każda w uślawach tych znajdujaca się okoliczność, w tym Skorowidzu pod tą literą stoi, do ktorey ona podług alfabetycznego porządku należy. — Z oznaczeniem oraz Części, Paragrafu i Karty, gdzie w Ustawach cywilnych o tey materii traktuje się. Kosztuje w oprowie ztł: polsk: sześć. — Znajduje się: w Lwowie, w Księgarni K. B. Pfaffa. — w Krakowie, w Księgarniach JJ. PP. Gertnera, Grebla i Maia. — w Lublinie, u J. P. Lederer, w Składzie C. K. tabacznym na rynku. — w Tarnowie, w Handlu JP. Czyżewicza. — w Przemyślu, w W. P. Sawiczewskiego, Prefekta Gymnazii — w Samborze, u W. JP. Rolnego, Prefekta Gymnazii. — w Stanisławowie, u W. JK. Milbachra, Prefekta Gymnazii. — w Tarnopolu, u JP. Fuchsa, Aptekarza. — Dla wygody zaś owych WW. JJ. PP. Obywatelów Galicyi zachodniey bliżey Warszawy, niż Krakowa i Lublina mieszkających, znajduje się to Dzieło w Warszawie, u Fryderyka Pfaffa na Krakowłkim przedmieściu.